

PARTIZANSKA KNJIGA

Edicija
Tekstopolis
Knjiga 11

Partizanska knjiga

© Srđan Srđić

© za ovo izdanje Partizanska knjiga, 2017

urednik
Ivan Radosavljević

Srđan Srđić

Srebrna magla pada

Kikinda, 2017

Nesanjačima

*Lustfully wisdom blankets our eyes,
Hypnotized by fires inside,
A Vessel unearthed and burning
And learning to burn alive.*

Minsk

Connecting Koroviev: sugestija 1: The Mount Fuji Doomjazz Corporation/*Succubus*/2009/Ad Noiseam/

Prvo je bio mrak. Mrak je trajao. *Sign in.* Plašila sam se, da. Mali brbljivac je zaspao. Obojica su spavali. Liči na kutiju u kojoj se nalazi senka; sve dublje zavlačim glavu unutar nje kako bih uspela da vidim. Beznadežno. Da vidim. Šta ako se mali brbljivac otkrije, pomislim, šta ako sanja moje snove, moju javu, kako da saznam i probudim ga, da ne bude tamo? I ponovo ga uspavam. Zapalila sam cigaretu (mogla sam, mirno). Kutija nabijena dimom. Sat otkucava u kutiji sa senkom. Ostavili su me samu i sanjaju. Bilo bi dobro da sanjaju. Lovila sam misli da se stuštim na njih; ma kakve misli. Učiteljica im je pričala o štetnosti duvana, ili neko. Neko drugi. Senka je zatvorila zadnju stranu kutije. Bili smo senka i ja. Spor sat, težak sat. Netačan sat. Nezdrav protok vremena, činilo mi se. Učiteljica kaže da ćeš umreti ukoliko nastaviš. Svi ćemo. Nastaviti. Senka se nikada neće dovući sa zadnje strane. Činilo mi se. Postolje i na njemu nešto. Akvarijum; mogao je biti. Praznina u akvarijumu: nalepnice akvarijumskih ribica po staklenim stranama. Morala sam da se napregnem do toga. Mmm, morala sam da se napregnem. Čekala senku.

Nije se raspisao. Pitala sam se: odakle mi hrabrosti? U levoj koloni složena imena i *Echo/Sound Test Service*. Uživila sam se u *Echo/Sound Test Service*. Sačekajte zvučni signal, snimite poruku i mi ćemo vam je vratiti. Bilo je lepo; poruke koje se vraćaju, moj glas odnekud – skoro svake noći sam to radila, slušala ga. Imena iz leve kolone u to doba su spavala, sva imena su spavala. Napisao je dve reči. Toliko. Hrpica dana je protekla pre odgovora. Noći vrtoglavog slanja poruka koje se vraćaju. Sedela sam u kratkoj spavačici; roletna je bila podignuta zato što volim noćna svetla. Volim da ih gledam. Senka mi je prilazila, privlačila se. Dešavalo

se da otpevam sekvencu; nije bilo verbalne poruke, tek disonanca, hvatala sam sebe kako pevam. I odmah, odmah, odmah sam osećala senku, dole, onesposobljena da radim protiv toga, osećala sam. I kako me spavaćica neće spasti. A noćna svetla nisu bila tu. Megatoni magle na prepostavljenim putevima ljudi i ptica i meseca. Slepih miševa (i njih). Danima; plašila sam se. Noćima. Zarivala gola stopala u meke sobne papuče, prelazila dlanom preko listova, povremeno. Gde sam ja sad? Gde je on? Koliko je daleko? *Koroviev is not in your contacts. Call failed. Add to Contacts.* Gde smo? *This person isn't in your contact list.* Gde?

Odjednom, ušla sam. Upala, provukla se, uvukla se; eto tako. Ne znam. Da. Akvarijum, možda krevet. Krevet; bila sam sigurna. Spavao je tu, u kutiji, tu, spavao, slutila sam. Židovi, belina u mraku. Belina u mraku. Senka na belini. Napisao je dve reči, ne, četiri reči: *Skype name Koroviev*, te tri i onda *Sever*, ispod *Koroviev*. Škrt, kratak imejl.

Ja živim noću, a u akvarijumu nema ničega, nema nikoga, nije bilo; ostao je na postolju, iz nekog razloga. Šunjala se senka, dugo, istezala se i razvlačila. Koncentrisala sam se na to da je čujem. Senku, dah iz senke, muziku iz kutije; moralo je da bude muzike u kutiji. Dim, senka i ja. Podigla sam noge i stezala kolena. Spavaćica mi se povukla na bokove, rasula po stolici. Nigde ničeg, pulsiranje uz to. Mali brbljivac me pitao o magli, kad će prestati. Nisam mu odgovorila. Sve to nije važno.

Počelo je – *Add to Contacts*, ja sam to uradila i on je, prihvatio je, nas dvoje smo: bilo nas je dvoje; dim, mrak i magla. Pozvala sam ga. Ko je Koroviev, šta? *Search*, postojao je negde, lista, vodopad imena (opseg pronađenih). Presudan je bio Sever. Kao kad se gušiš u

zadimljenoj kutiji. Tamjan sam mrzela; ono gadno, iz detinjstva, ne sećam se; predrasuda, preostatak. Gušiš se i između si. Šta to znači? Nije važno. Tražila sam noćna svetla; ipak, kad je šušnulo. Sebe sam smestila u donji desni kraj ekrana, sad mislim, kako naivno, kako naivno naivno, ne znam zašto. Pustila sam ga da dođe, uđe, i on je mene pustio da dođem, uđem, i mi smo bili u kutiji. Prizvala, da. Sva ta psihologija. Sva ta silna psihologija. Bla. Bla-bla.

Ringing (zvoni u plavetnilu); pa sam ušla. Jasno, mogao je da me vidi, čuje, da mi piše; dozvolila sam. U plavetnilu (to je bilo pre kutije); iz plavetnila sam ušla. Plavetnilo otpočne zvukom zvona, završi se okončanjem zvuka zvona. Završi se. Šta ja radim noću? – pitaju za doručkom, njih dvojica. Aja noću ne spavam, to ne radim. Šta radim? Imam toliko godina, to da. Ako ne spavam, imam na raspolaganju više godina od onih koji to rade, osim ako nisu usnuli u nekom drugom vremenu po nekom drugom vremenu. Nasmejala sam se plavetnilu, dopalo mi se. Nekada u ogledalu, smejem se, mahom u zoru, približim se. Najradije bih lenčarila u plavetnilu, neka pulsira, neka se smeje, sve. Neko drugo vreme koje prolazi drukčije od ovog ovde vremena, kad bi to moglo, htela sam. Nisam videla kad se senka pokrenula, sav taj pređeni put, sav taj napor od zadnje stranice kutije, tik do belih vrata, prвobitno zatvorenih s unutrašnje strane (ona su i napravila kutiju nakon zatvaranja, izvan je moglo da bude i drugih vrata); vrata, postolje kraj njih, akvarijum na njemu. Ništa u njemu. Grupisani oblici, maketa zamka na dnu mora, maketa olupine, veštački korali. Simulacija. Senka koja je nadirala k meni. Nešto sikne – ja se gadim zmija – nešto se podvuče. Kratka spavaćica, kratka. Plavetnilo je bilo pre toga, zvonjava plavetnila. *Call Koroviev Ringing...* Pređeni put, uloženi trud.

Rekao je da me ne razume: zadržala sam se, kako bih mu rekla. Aha, delovalo je sitno; hitam da se sredim, priberem, da pričam, zaista pričam priču o svemu tome. Sitan prizor u redakciji, mehanički sam pokucala – „Obožavam tvoje manire“, priznao je. „Tvoje izluđujuće manire. Nikad ne odustaješ, zar ne? Radili smo tolike godine. Zašto ne odustaneš? Gotovo je, gotovo, shvataš da je gotovo?“ Redakcija je imala kičmu, kičma mi se obratila. Ostarela kičma, deformisana, izvitoperena; podgrejani glas iz mukle šupljine. „Imaš porodicu. Idi kući i ostani s njima. Nema šta da se dokaže. Elitizam – mi smo poraženi. Ovo bi bio rezime: niste potrebni, napustite sve i odložite sami sebe. Poštovate nas vas. Reklisu nam. Idite. Jednostavno nestanite. Neprimenjivi ste.“ A ja sam bila u elegantnom crnom. „Idi. Nikog nije briga. Šta ti to znači? Poslednji broj? Oduvek je bilo poslednjih brojeva. Jedino poslednji brojevi, jedino oni. Ne mogu da shvatim, šta ti je to, hir?“ Vrteo je glavom, smrkavalо se. „Dugo smo bili saradnici, ti i ja.“ Torbu nisam ispuštala, kao da će svakog časa, kao da sam u prolazu, kao da znam kuda će, gde bi bilo najbolje. „Tu smo na svome; pravično. Sa svojim znanjem i idejama koje od sada nisu na prodaju.“ Kapetan i urednik, njegove knjige, časopisi, njegove naočari, njegova deca kao trogodišnjaci, njegova žena i sunčobran, svi u finim ramovima, njegova deca i razglednice ko zna otkuda, tornjevi papira, nešto što se završilo, računar suvo zuji, blagi čovek i njegov setni talenat, nešto na čemu smo radili, pa fosilni ostaci te stvari; stiskala sam dršku torbe kako bih nas sačuvala od, ko zna. Sumrak u redakciji (odsudne pripreme za objavlјivanje poslednjeg broja).

Vitalna, teška plava: sanjarim u okeanu. Sve liste nestanu i sva imena nestanu i sve strane se ujednače pod mastiljavim crnilom. Koroviev; to je senka. Imena su posebna. Sav prostor mrak.

„Nemamo čitaoce. Kome je sve to? Za koga? Da ga nisi sad pomenula, njegov lik; koliko je vredeo? Ugasio se, eto šta je, iskopačeš ga zbog poslednjeg broja časopisa koji niko ne čita? Šta ako budeš prisiljena da ga iskopavaš, razmišljala si o tome? Neki od nas se ugase, tako mu je to. Vonegat, mučni glavom. Vonegat.“ Bilo je noćnih svetala, posutih, posejanih oko zgrade redakcije.

Senka čuči u slepoj kutiji, posmatra me, a meni je hladno zbog toga, a i kasno je, umrvljena sam, pasivna u svojim rezonima. I napolju, u depoima magle, u prezasićenim zamućenim blokovima takođe ima nečega, i meni se ne ide tamo, ne mogu da razaznam, najpre bih ostala. Čega li sve ima? – niko ne zna niko ne zna. Morao je da priđe kako bi otvorio prolaz, ozvaničio odbrojavanje, a zvonjava prestala; *Koroviev 00:01*, dopiralo je, iz tog hodnika prolaza, ustajalo (gljive u podrumu), morao je da dodirne, ta šaka koja se spustila trebalo je da bude njegova; kako se ona spustila, nije meni dato da vidim, igra nije podrazumevala da sve vidim, to je bilo iza modrog zastora položenog na ravninu ekrana, to drugo, nedohvatno, neprovjetreno, *Koroviev 00:04*; odmicalo je, pristala sam, pošla. Nesigurno.

„U redu je. Uzmi. Imaš naslovnu, imaš slobodu. To je od mene. Čekaću te do osmog decembra. U pitanju je i moj poslednji broj, naš. Do ponedeljka. Uradi ono što želiš, dajem ti. Uzmi. Odustani, ako bude moralo. Mi tonemo.“

I tako.

Ograničenja kamere u broju tačaka gledišta, kompresovanih perspektiva, učinila su da, dvadesetak sekundi od zatvaranja belih vrata / spuštanja poklopca do mesta na kom sam se uključila: dvadesetak sekundi ničega, ponor u komunikaciji, veza/potom/kontakt; električno, sve električno. Mesto njegovog avatara zauzeo je *pac-man*. Proždrljiva, uhranjena crtarija;

anahrona besmislica. Nisam se tome nadala. Nisam se nadala da će voditi računa o tome, takvim detaljima. Nisam se nadala, inače. Poruka u boci, pomalo instruirana, poludirigovana; za toliko sam bila kadra. *Pac-man*, spremjan na učestala bekstva. Nisam uspevala da se do kraja opredelim, odredim prema planu. Ako se javi, šta će tad? To nisam razrešila; nisam uspevala da se ispetljam, iskobeljam; ni u kadi napunjenoj dečjom kupkom; sveće u staklenoj posudi obavijenoj nežnom čipkom, štapići cimeta, sveće, crvene tračice. Kupatilo sam uredila za sebe. I svaku noć za sebe.

Kraj oktobra; znatiželja iz redakcije, neko od preostalih *en passant*, jer me nema i nema, istraživanje traje, kako napredujem, a ja sam na istom mestu – spokoj čitaonice. Prvog dana sam zatražila knjige (smesta su ih dostavili), zanimala se hronologijom, loše povezane knjige, neugledne, kao da ih nisu zamislili za knjižare, tek za ponekog ko im greškom pride; mizerni tiraži, skučeni formati, ako neko nekim čudom primeti, zastane. Nije ih bilo po knjižarama; probala sam u antikvarnicama, ali tamo knjige mirišu na šumove iz sveta – kafene bombone, ilovaču, bezbojni sprej za obuću od prevrnute kože, to smeta i ja odbijam. Spremala sam se za odlaske u čitaonicu, opskrbljivala se meteorološkim podacima, tragala za pouzdanim vremenskim prognozama. U redakciju nisam svraćala; nakit, cipele i čarape – insistirala sam na njima, strpljivo sam birala; svaki dan je bio posebnost – mali brbljivac nije ostao ravnodušan: „Ti si lepa“, i bila sam – na tramvajskim stanicama; zaokupljena pravom dužinom svog koraka po rezonantnim pločnicima; dok sam sklapala kišobran pred knjižarskim izlozima; lepa nad knjigama složenim uz ivice čitaoničkog stola; francuski lepa među ljudima u pokretu, s nedoumicom o nestajanju: kako to, nekog najednom nema, i to bude odluka, i odluka se ne promeni već ostane, umesto čoveka, tamo gde je on pre bio?

Spremala sam se za bajni jezik; njegova zvučanja, pre svega, odgovor sam ja, sva ja, zato što mi činiš dobro, razgovaraš sa mnom, pre si to činio i ja te znam, ali sad je unikatno, sad si ti moj brodolomnički jezik, razumem te malo malo malo razgovetnije, podvlačim te, dodajem napomene, zapažam, učim, tu sam, i neću otići. Kraj oktobra, oko Zadušnica.

U udruženjima nisu znali. Izbijalo je iz njih kao nekakvo zlopamćenje zastranilo u hotimični zaborav; svi ti sekretari, uštogljenost njihove jalove poezije, da proverim s izdavačima, nije ih bilo premnogo. Sva sam se zapetljala u nevoljne savete i mediokritetsku konvencionalnost, nisu mogli da dobace dalje od vica o vlastitoj važnosti, pripala bi mi muka od njih, agresivnog lamenta kojim su se razbacivali, jedan brojčić, adresica, bilo bi od pomoći, delić traga, ali ne, nije moglo, s rasušenim ljudima po smeđim boravištima, njihovim somnabulnim izgovorima, ugaženim stihovima. Odlazila sam na reku kako se ne bih gnušala, uputno je, stoji u psihiatrijskim bedekerima, voda svedoči o ravnoteži, materija odnosi duh, odvodi ga u nepregledna okrilja; sve se sreće sa svime, ukrštanja, kovitlac; voda umiruje i prijaće vam, otidite, ostanite, zadržite se. Reka i ja smo proticale mimo svakog ljudskog dogovora, kompromisa, mimo žalosnog grupisanja; troma, natekla reka, pružila mi je svoje obale; velikodušna, letargična misao koja je postala tok. Razjapljene vilice vetra rastvorene pred mnom. Otključano/sve.

Ako rekapituliram: senka mi je odgovorila, otvorila prolaz, okrenula se i pošla stazom po strani od kamere; uklonila mi se, iskoračila, domogla se belih vrata, zatvorila ih, slutim da je tako, nazirala sam nadzirala sam – ovo je moj mozaik i mogu da naslućujem. Senka je zatvorila vrata i dospela na stazu kojom se prethodno kretala. U stazi je maksimalno sedam koraka, toliko ima po dijagonali kutije, do izlaza je toliko, belih vrata

iza kojih čekaju druga vrata (iza kojih je izlaz), ostale staze su duže, izvan dometa, rasprostrte pod drugaćijim uglovima, nedosežne. Diskretna pomicanja izdužene senke; ništa što se čuje. Zadnja stranica se zaklopila bez treska; ograda, rešetka, uslovi intimnosti i predaje, zatim, dvadesetak sekundi sa senkom koja je negde nigde, na sumračnom koloseku, kleći, prsti desne ruke na trulom drvenom pragu, dvadesetak sekundi koje ne mogu da prođu zbog onoga što je u njima i što bi trebalo nekud da izbjije, da se razlije, kao mast i kao ulje, dvadesetak sekundi da se naučim o sopstvenoj usamljenosti, da mahinalno popravim nabor na gaćicama, dvadesetak sekundi podložnih preispitivanjima, dvadesetak sekundi da u njih zaglavim simfoniju, kao u creva atomskog skloništa, dvadesetak sekundi za sve, jer postoji vreme za sve, i vreme je došlo. Prošlo. Senka je nastavila.

Diktafon: „Da, imam. Prosto je, njegovo ime@gmail.com. Ne prezime. Ne znam kako mu je uspelo; ima bezbroj O na svetu. Izgleda mu se posrećilo. Ne, nikada. Prestao je da se javlja, drugi broj nije imao, koliko znam. Ne, nijedan imejl, ne. Da se skloni, sećam se formulacije. Da se malo skloni od svega. Ko bi ga znao čega. Mislim da smo bili bliski. Mislila sam. Vidiš, kad se desilo, skapirala sam da ne znam ništa o njemu, ni načelno, s kim je živeo, šta je nameravao. Bavili smo se knjigama. Posle mi je bilo žao. Da smo u civilizaciji, obogatila bih se. Ovako, ne. Neki uvrnuti čitalac, novinari nikad. Ti si prva. Ne, niko iz policije. Nisam sprovodila nikakvu istragu, nije se prodavao; bavila sam se ostalima, ne nestalima. Da li je živ? Tja, na isto mu dođe. Nestali autor je tržišno poželjan. Selindžer, Pinčon, Kramb, šta da ti kažem. Imaš jednog takvog, imaš kuglu zemaljsku. Ako ga pronađeš? Ma kakvi pronađeš. Ništa mu ne poručujem. Kaži mu da prestane s tom ludorijom. Neka prestane.“

Mogla sam da čujem njegov glas dok čitam. E, tako bude; s romantičnim primislima/učitavanjima, ali s izvesnošću glasa. Obuzeto sam zamišljala čoveka koji čita sebi, proverava priповест, koji se zatvorio, sveo faktore prostorne fizike bezmalo na nulu; na čoveka i glas, kako bi bolje čuo, uvideo, ja sam čula, mislila. Čak i kad nije značilo (ili nisam razabirala), zvučalo je; suptilnije i od poezije, neprevodivo. Rečenica koja peva. Uverila sam sebe, tada, da ta rečenica traži psihu, nekog, da uđe, nastani se; videla sam plavo, kovrdžavo dete kako je izgovara i plače, a taj plač je smeh; i nikome se nisam poverila, nisam nastojala da uporedim, šta su ostali čuli, šta su videli (ako su se usudili i prišli); molila sam se da ih nema, da sam sama s njom, sama s njom u sebi, egoistična i razjarena, sa sastojcima teksta u ustima od pene. Rečenica je bila pruga pokidana nad ambisom. Maratonske kompozicije vozova srljale su u zagrljaj rumenilu ništavilu, ambisu koji se kupao u muzici. Pisao je, glasno čitao, snio, budio se s glasom u napisanom, proveravao diktiju, svaku nijansu; izbezumljivala ga je prašuma izgovornih mogućnosti, širila se, jedno izgovoreno drugim porađalo je treće, davao je sve od sebe da kontroliše jezik, kroćenje ga je skupo koštalo, iz svake naredne knjige jurišala je surova oporost, nabubrena i gnojna, mogla sam da primetim kako to nema nikakve veze sa svetom, već je jezik doveden u pitanje. Tad sveta nema. Zubi čoveka u vratu jezika.

„I da ti se javi. Šta ćeš onda? Ne znaš ko je on. Ne znaš ko je on danas. Studiozna si, isisala si krv iz tih knjiga. Pregledala si snimke, pročitala intervju. To je staro, danas bezvredno. Ne danas. Koliko si poštena prema sebi u svemu ovome? Da li navijaš? Ja više nisam tvoj urednik. Nisam ničiji. Da jesam, branio bih, brisao, pucao bih u tebe svim, svačim. Tvoja sloboda ne bi bila opšta, nego uslovna. Govorim o posledicama, pričamo. Primećujem da ti ovo znači. Radiš to zbog sebe?

Priznaj! Meni možeš da kažeš. Ja navijam za tebe. Ali, da izračunamo. Ti i ja kalkulišemo, nadneli smo se nad dolazne opcije. On nije knjiga, nijedna od njih. U njemu prebiva i ono izvanliterarno; šta ako te užasne? Moraćeš da izadeš na kraj s tim. Minule su godine, njemu je svejedno. Njegov glas sada ne vredi, njegovo mišljenje, samog sebe je izbacio iz hijerarhije. A nije bio velik, nije bio div, ruski kolos, pa da njegov čin postane književnost. To je uzmicanje; mala priča, beskorisna. Ne vredi. Kome ćeš da je ispričaš? Da, učio sam vas, valjda, kako se priča prvo vraća vama, mora izvorno da se dopadne vama. Tada dolaze ostali, ako ih ima. Mora da bude značajna vama, čitaoci kupuju sliku značaja koju im vi sugerisete. Ovde nema značaja. Da li si spremna na to? Na beznačaj? Nije nestao radi efekta, promućurno, s umišljajem. Afekat – to je haos. Višegodišnji afekat; očajanje. Može da bude obolenje, manija, defekt volje, banalna farsa, bilo šta, i to je najgore – zastajanje pred kapijom iza koje drema bilo šta. Nemaš, upamti, nemaš vremena za bilo šta. Ili; slab čovek, čovek bez stila, priglupo strašilo. Ti mu daješ svoje vreme, tako stoje stvari s poslovima, obavljaš ih u vremenu. Ti si u vremenu; u jednoj etapi ste sinhronizovani, vreme i ti. Delujete uzajamno, potom počnete da se uzajamno oglušujete. Vremenu je lako da se ogluši o tebe, jer vreme jeste nezavisno od tebe. Šta mu ti možeš? Šta može bilo ko? Tvoja pobuna je bogaljasta šarada. Bela zastava zaleprša; ostanu sin, muž, roditelji, tu i tamo prijatelji, neki senilni fantom poput mene, raspoređuješ vreme na njih, dobacuješ da glođu; detetu najviše, ostalima trunčice. Otkud ti za bilo šta? Čak ni da ti platim ne mogu, za to što radiš ovih nedelja. Neću da se okrene, ustremi i podje na tebe, kad ostanete sami. I počni da spavaš. Neko bi morao da brine o tebi. To mogu. To će ja.“

Siromašni spektar: kad zidovi venu. Nas dvoje u ostavljenosti; stavi šaku na moju, bude hiljadugodišnjak,

u žilama i plaćevan, smeran; nevičan zbivanju koje je odbacio kontrolu. Isečak u kom su nam oči pune jedno drugog; zatim ustane, kaže mi da podem, ohrabruje me, šalje me napolje; zvezde upijaju farove. Stoji na vratima – drhtavi prsti u naočarima – u prsluku koji trune na njemu, osipa se, kruni, gleda za mnom; reverans za jesen i njeno dostojanstvo. „Idi“, kaže mi. Ne okrenem se ka zgradi redakcije, gde blago pogrbljeni čovek tinja. Ne vidim. Znam.

Senka u mračnom vakuumu. Pa se ustrostruči senka; mrak nad mrakom. Nema gde, nema gde da ode, ne može bliže da bude. Strahopoštovanje jer sam to uradila,inicirala, a ništa nisam uradila, bilo je tek prozaično, da li biste žeeli – e, u tome je!, ekran pun senke koja će se spustiti, njeni dlanovi pošli su k stolu (nova cigareta), mali brbljivac sanja male brbljivačke snove: zec/miš/pajac; pojačava se, senka škripi; skupljam se, sva, senka ima kosti i one bešumno praskaju, a ja uspevam da čujem, mada to nije kao svagdašnje praskanje, to je tromboneski imperativ od kog može da se, da se, da, obeznani, kao od žege, ako nastavi, ući će u mene, senka, strahovala sam, ostaću bez kože sa senkom na sebi u sebi, raširila sam dlanove i pribila ih na grudi – a one su tamne pahulje, mora da sam pogodila formulu, čarobne reči, njihov raspored, datum, nešto u vezi s ravnodnevicom, okultno, nešto okultno, takav razlog; u mom krevetu spava muškarac, ali ja imam još jednu sobu i još jednu noć iza noći i još jedno sve za sebe mogu da imam (nova cigareta), i nisam sama. A senke plešu; neke senke plešu. Nisam sama.

Koroviev se oslonio sto – naglo naglo – ustuknula sam, a njegove oči su ostale, čiodama zakačene, posvuda po ekranu; životinja koja zagleda životinju kakvu dosad nije videla, skeptična prema odlikama novootkrivene jedinke; i tako; dve životinje obilaze jedna drugu kao pretnju kao enigmu kao uljeza, u obruču koji gori, prstenu

buktinji; netremični Koroviev, udaljene oči; „Zašto si ti *pac-man?*“, jedna bi životinja upitala; ima četrdeset tri godine, munjevito sam se setila; životinje se njuše, reže u sebi, potiskuju u nelagodi; ne čujem kako diše, čujem sat – kako diše; načas sam se ponadala, probudiće se, ustaće iz svojih kreveta i snova, probudiće me i odvesti; ima četrdeset tri godine a kako ih ima? / kako je stigao?; greje i životinje bi se odrekle vlastitog krvnog, kože, pora, žlezda; mačke; dugačke, noćne mačke. Nedostajalo je, u mom predviđanju, zapravo, biću formalna, smislila sam, biću odsečna i neutralna, slediće zamisao, držaću se nje; prvo će zahvaliti – to će – „Hvala“, s koliko kurtoazije?, da li sam navežbala glas?, da li su procene objektivne objektivne objektivne, da li su?!, to hvala s početka, da li je to ono isto hvala koje dolazi na kraju i šta, to je, šta dolazi na kraju?, ključno je da ostane; ako ostane, on će znati šta da radimo. Šta da radimo.

Pamtim: odmaknuo se i oči su ustupile mesto, osloboidle, osloboudio me njih, dopustio. Usadio se u mene utisak kako je to on pre svih godina; stresla sam se, svest u malariji; kako je savršeno isti on, a te godine, one nisu važile za njega; kad su se zahuktavale i nadirale (o, šta bih ja imala da ispričam o tome!), kotile, dok sam se upinjala da zgazim njihove grozne larve, on je izvrdao; on je bio bez časovnika, slobodnog zglobo leve ruke; to što se čuje kako udara, sopće u kutiji njegove sobe – to je vreme u mestu. I Koroviev se nasmešio: „Tvoji prsti. Pokaži mi ih.“ Poželeo; prste koje sam umočila u tastaturu kako bih ga dozvala; prva želja ispunjena. I Koroviev je izgovorio: „Tanki. Ti si dečak.“

Pa se sagnuo – naglo naglo – a ja, delom naviknuta, sluđena, prstiju uzdignutih do visine kamere. Ne može, vrtela sam, niko ne može da ostane tako; kad se vratio; ustao. Velika, gumena, crvena lopta udarila je o pod; odskočila do plafona, padala, otkotrljala se. Nestala.